

مبارزه علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست و جو و کشف واقعیت هاست. «امام خمینی (ره)»

دفترچه سؤالات مرحله اول سال ۱۴۰۱

پنجمین دوره المپیاد جغرافیا

کد دفترچه: ۱

تعداد سؤالات	مدت آزمون
۵۰ سؤال	۱۰۰ دقیقه

نام:

نام خانوادگی:

شماره صندلی:

توضیحات مهم

استفاده از هر نوع ماشین حساب ممنوع است.

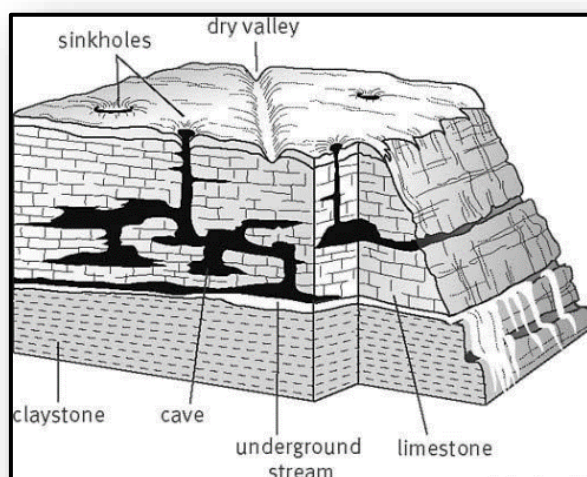
- ۱- کد دفترچه سؤالات شما یک است. این کد را در محل مربوط روی پاسخ نامه با مداد پر کنید، در غیر این صورت پاسخ نامه شما تصحیح نخواهد شد.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و همه برگه های دفترچه سؤالات را بررسی نمایید، در صورت هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است، در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در پایین پاسخ نامه را با مداد مشکی بنویسید.
- ۴- برگه پاسخ نامه را دستگاه تصحیح می کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۵- دفترچه باید همراه پاسخ نامه تحویل داده شود.
- ۶- پاسخ درست به هر سوال ۳ نمره مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره منفی دارد.
- ۷- آزمون مخصوص دانش آموزان پایه های دهم و یازدهم رشته های علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی است و شرکت کنندگان در دوره تابستانی از بین دانش آموزان پایه دهم و یازدهم انتخاب می شوند.

کلیه حقوق این سؤالات برای سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان محفوظ است.
آدرس سایت اینترنتی: sampad.medu.ir

۱- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) سکونتگاه‌ها از تعامل میان محیط طبیعی و محیط انسانی، به وجود آمده‌اند.
- (۲) با ورود انسان به محیط طبیعی، زمینه‌های تغییر آن فراهم می‌شود.
- (۳) محیط طبیعی، نظم فعالیت‌های انسان را بر هم می‌زند.
- (۴) اجتماعات انسانی، برای رفع نیازهایشان باید با محیط طبیعی در ارتباط باشند.

۲- کدام عبارت با توجه به تصویر، به درستی نوشته شده است؟

- (۱) فعالیت‌های مربوط به تکتونیک ورقه‌ای، اشکال مختلف ناهمواری را در سطح زمین به وجود می‌آورند.
- (۲) آب‌ها فعال‌ترین، عنصر طبیعی در تغییر شکل ناهمواری‌ها هستند.
- (۳) آب‌های جاری و یخچال‌ها، عوامل مهم فرسایشی در کوهستان‌ها هستند.
- (۴) با سرعت وزش باد، عمل سایش افزایش پیدا می‌کند.

۳- کدام جمله دلیل مناسبی برای عبارت زیر است؟

«تعداد سکونتگاه‌ها در مناطق پایکوهی بیشتر و جمعیت در آن جا متراکم‌تر است.»

- (۱) پراکندگی جمعیت در نواحی مختلف کشورمان متفاوت است.
- (۲) در مناطق هم‌جوار با ارتفاعات، امکان دسترسی به منابع آبی بیشتر است.
- (۳) میان ناهمواری‌ها و تراکم جمعیت، ارتباط نزدیکی وجود دارد.
- (۴) سرعت تشکیل خاک در دامنه‌های پرشیب کوهستان‌ها، کمتر است.

۴ - همه موارد از نتایج گسترده‌گی کشورمان در عرض جغرافیایی است، به جز:

- (۱) دمای مناطق جنوبی کشورمان بیشتر از مناطق شمالی آن است.
- (۲) میانگین دمای سالانه در مناطق واقع بر روی یک مدار، متفاوت است.
- (۳) زاویه تابش خورشید در مناطق مختلف، متفاوت است.
- (۴) امکان بارش در مناطق شمالی کشورمان بیشتر از مناطق جنوبی است.

۵ - کدام عبارت در پاسخ به سؤال زیر به درستی نوشته شده است؟

«پیدایش شهرهای پرجمعیت، خوب یا بد؟»

- (۱) رشد جمعیت، برهم‌زننده تعادل جمعیت است.
- (۲) سیاست‌های کنترل جمعیت، مانع توسعه اقتصادی، خواهند بود.
- (۳) افزایش و کاهش جمعیت، نارسایی‌های بسیاری را به وجود می‌آورند.
- (۴) با تمایل به شهرنشینی، جمعیت کلان‌شهرها افزایش می‌یابد.

۶- با توجه به تصویر، اگر جنوبی‌ترین مدار ایران بر روی خط استوا واقع شده باشد، کدام عبارت با شرایط فرضی آب‌وهوای کشورمان مطابقت دارد؟

(۱) شکل‌گیری پرفشار جنب‌حاره‌ای در یزد

(۲) وقوع بارش‌های سیکلونی در بوشهر

(۳) تشکیل کمربند کم‌فشار حاره‌ای در بندرعباس

(۴) بیابانی شدن تبریز در نتیجه عبور مدار رأس سرطان

۷- جمله زیر با کدام عبارت کلیدی در دانش جغرافیا تناسب معنایی دارد؟

"سرمایه‌گذاری دولت در توسعه سکونتگاه‌های شهری"

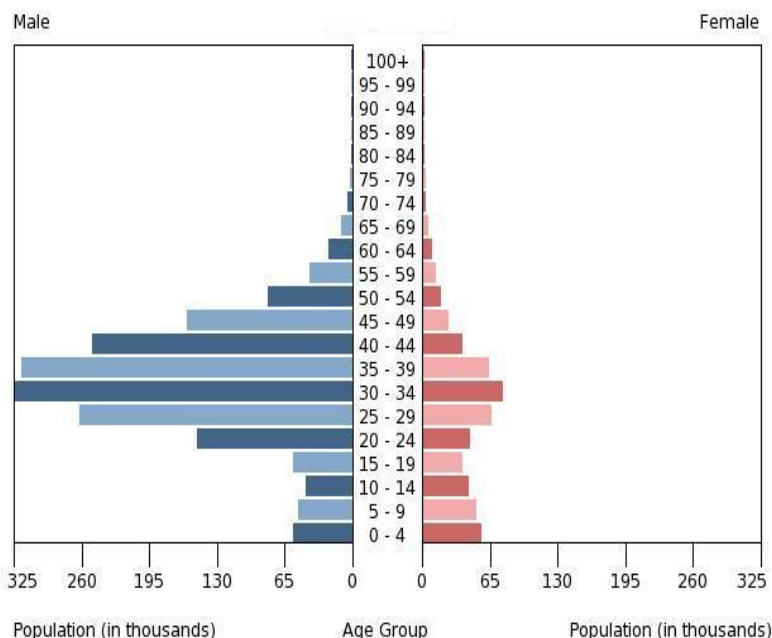
(۱) علت وقوع پدیده (۲) بررسی سیر تکوین پدیده

(۳) تأثیر فعالیت‌های انسانی بر محیط (۴) روند زمانی موضوع

۸- کدام راهکار با توجه به مشکل کاهش منابع آبی در کشور توصیه نمی‌شود؟

(۱) تغییر الگوی کشت برای کاهش مصرف آب (۲) تغییر محور توسعه کشاورزی از باغداری به زراعت
(۳) توسعه کشت گلخانه‌ای (۴) استفاده از شیوه‌های نوین آبیاری

۹- در هرم سنی تصویر شده کدام مشکل جمعیتی بر طرف شده است؟

(۱) کمبود نیروی کار (۲) کاهش میزان امید به زندگی

(۳) افزایش میزان مرگ‌ومیر (۴) افزایش میزان موالید

۱۰- همه عبارت‌ها مفهوم درستی را از «ناحیه‌بندی» بیان می‌کنند، به جز:

(۱) محدوده آن‌ها، بر اساس معیارهای طبیعی یا انسانی، بر سطح زمین مشخص می‌شوند.

(۲) مدیران شهری با هدف برنامه‌ریزی صحیح‌تر، سطح زمین را تقسیم‌بندی می‌کنند.

(۳) با ناپدید شدن عوامل ایجادکننده همگونی، مرزبندی نواحی صورت می‌گیرد.

(۴) معیارهای تقسیم‌بندی را نمی‌توان از قبل برای جغرافی دانان تعیین کرد.

۱۱- کدام گزینه با دلیل «عدم تقارن» در دوطرفه ستون سنگی تصویر شده، مطابقت دارد؟

(۱) قرارگرفتن مواد نرم در لبه تخته‌سنگ‌ها

(۲) جابه‌جایی ماسه‌ها در سطح زمین

(۳) فرسایش سنگ‌ها از طریق عمل انحلال

(۴) تفاوت در نوع کانی‌های تشکیل‌دهنده

۱۲- در کدام شرایط زمینه ارتقا «شاخص‌های توسعه انسانی»، در یک کشور فراهم می‌شود؟

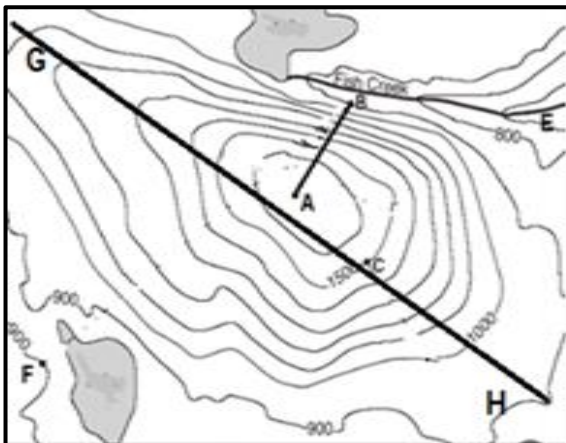
(۱) انطباق شیوه‌های یادگیری با تحولات نوین آموزشی

(۲) افزایش سن باروری در زنان

(۳) افزایش قدرت خرید اقشار جامعه

(۴) توزیع عادلانه امکانات با حذف نابرابری‌های اقتصادی

۱۳- کدام یک از گزینه‌های زیر با عارضه تصویر شده مطابقت بیشتری دارد؟

(۱) نقاط E و F هم ارتفاع هستند.

(۲) امتداد AB بیشترین فرسایش را داراست.

(۳) فقط یک حوضه آبریز در تصویر دیده می‌شود.

(۴) در امتداد خط GH دامنه‌های عارضه متقارن است.

۱۴- در نقشه‌ای به مقیاس ۱:۵۰۰۰۰، بخشی از مسیر یک جاده کوهستانی ۷ سانتی‌متر است، در صورتی که شاخص انحراف را ۱۷۵ در صد محاسبه کرده باشیم، کدام یک از گزینه‌های زیر طول مسیر مستقیم را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) ۲ کیلومتر (۲) ۳/۵ کیلومتر (۳) ۳۵۰ متر (۴) ۲۰۰ متر

۱۵- کدام گزینه در ارتباط با موقعیت جغرافیایی کلان‌شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت، به درستی نوشته شده؟

- (۱) 80W, 40N (۲) 10E, 5S (۳) 70W, 30S (۴) 40N, 130E *

۱۶- از دیدگاه جغرافیای سیاسی، کدام عامل سبب تضعیف قدرت ملی کشور لهستان در دوره‌هایی از تاریخ بوده است؟

- (۱) شکل (۲) وسعت (۳) موقعیت نسبی (۴) منابع زیستی

۱۷- کشوری در سال ۲۰۲۲ دارای ۳,۰۰۰,۰۰۰ نفر جمعیت بوده است. اگر ۱۰ سال طول بکشد تا جمعیت این کشور دوبرابر شود، جمعیت این کشور در سال ۲۰۲۷ کدام گزینه خواهد بود؟

- (۱) ۳۵۰۰,۰۰۰ (۲) ۴۵۰۰,۰۰۰ (۳) ۵۲۰۰,۰۰۰ (۴) ۵۸۰۰,۰۰۰

۱۸- با توجه به تصویر زیر، هنگام برگزاری رویداد جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ کدام یک از تأثیرات نامطلوب حمل و نقل بر محیط زیست، بیشتر مشهود است؟

- (۱) تغییر اقلیم (۲) آلودگی آب (۳) آلودگی هوا (۴) تغییر چشم انداز

۱۹- همه موارد از عوامل مؤثر در تنوع پوشش گیاهی کشور ایران، به شکلی است که تقریباً با کل قاره اروپا برابری می کند، به جز؟

- (۱) تنوع ناهمواری (۲) وضعیت زمین شناسی (۳) موقعیت جغرافیایی (۴) تنوع اقلیمی

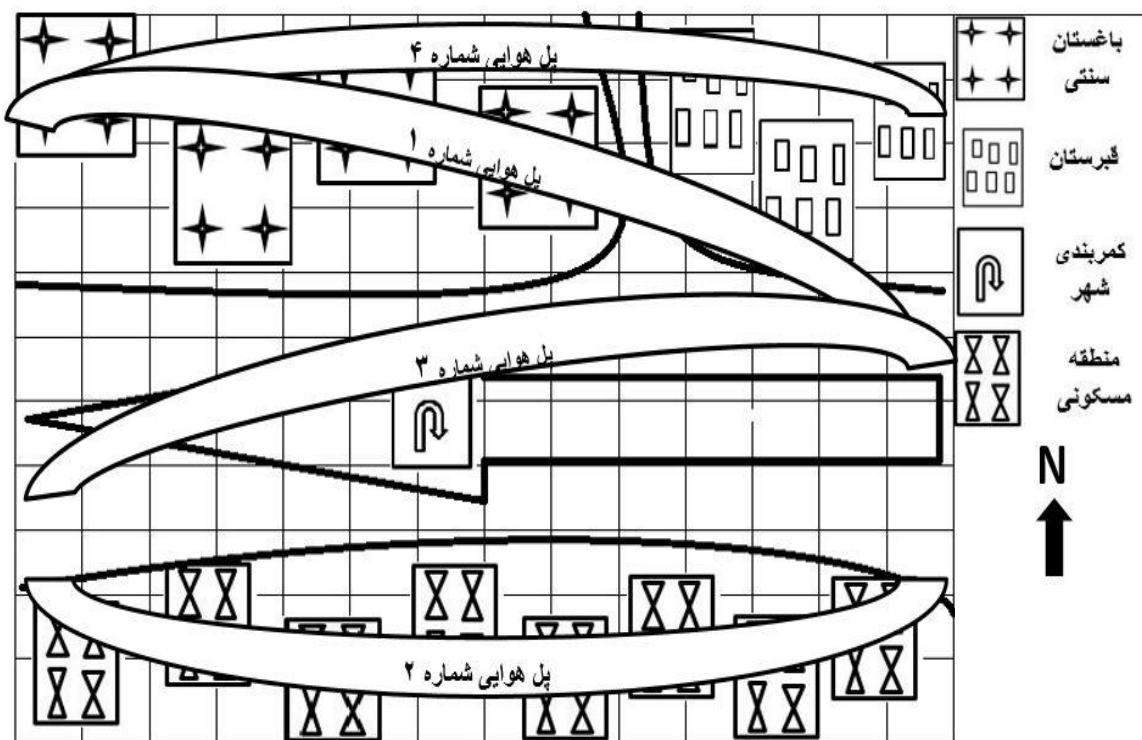
۲۰- کدام عبارت با مفهوم «اقتصاد جهانی» مغایرت دارد؟

- (۱) خرید قطعات هواپیما و فروش برنج
(۲) صادرات کشتی های مسافری و خرید نفت خام
(۳) خرید چوب درختان نواحی مرطوب و تولید کاغذ
(۴) عرضه انواع آبزیان اقیانوسی و واردات اتومبیل

- شهرداری شهر فرضی در حال تصمیم‌گیری برای کنترل ترافیک ورودی و خروجی شهر با احداث پل هوایی شرقی و غربی می‌باشد. (با توجه به نقشه راهنما و جدول راهنما پاسخ دهید)

۲۱- به نظر شما بهترین مکان برای ساخت پل هوایی، با در نظر گرفتن هزینه کمتر، حفظ محیط زیست و حقوق شهروندی کدام شماره می‌تواند باشد؟ (با توجه به نقشه راهنما پاسخ دهید)

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۲۲- پل‌های هوایی از داخل مربع‌هایی با ارزش‌های مالی مختلف عبور می‌کند، با توجه به جدول زیر مشخص کنید کدام پل هوایی به دلیل هزینه‌بر بودن از گزینه‌های انتخابی شهرداری حذف می‌شود؟ (با توجه به جدول راهنما پاسخ دهید)

جدول راهنما			
ارزش تقریبی هر مترمربع مسکونی ۱۰۰۰ میلیون تومان	ارزش تقریبی هر مترمربع قبرستان ۴۰۰ میلیون تومان	ارزش تقریبی هر مترمربع باغستان ۵۰۰ میلیون تومان	ارزش تقریبی هر مترمربع کمربندی شهری ۲۰۰ میلیون تومان

۱ (۴) پل هوایی ۱ ۲ (۳) پل هوایی ۲ ۳ (۲) پل هوایی ۳ ۴ (۱) پل هوایی ۴

۲۳- تصویر زیر با کدام نوع کشاورزی منطبق است؟

(۱) پلانتیشن (۲) کشت نوبتی (۳) کشاورزی مدیترانه‌ای (۴) زراعت بدون ساکن

۲۴- دلیل اصلی دشواری احداث خطوط آهن در کشور سوئیس کدام است؟

(۱) آب و هوا (۲) کوهستانی بودن (۳) محاط در خشکی بودن (۴) وسعت بسیار کم

۲۵- همه عبارت‌ها، جمله زیر را به درستی کامل می‌کنند، به جز:

«احتمال تغییر جایگاه یک سکونتگاه، در هرم سلسله‌مراتب وجود دارد، زیرا ...»

(۱) افزایش جمعیت یک سکونتگاه، سبب تغییر رتبه آن سکونتگاه می‌شود.

(۲) در سکونتگاه‌های بزرگ‌تر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است.

(۳) سکونتگاه‌ها را بر اساس میزان جمعیت و عملکردشان طبقه‌بندی می‌کنند.

(۴) دسترسی به موقعیت جغرافیایی مناسب، امکان برخورداری از خدمات بیشتری را فراهم می‌کند.

۲۶- همه موارد از ویژگی‌های «مرکز استان خراسان رضوی» به شمار می‌آیند، به جز:

(۱) کانون ناحیه سیاسی فروملی است.

(۲) با داشتن جمعیت بیش از یک میلیون نفر، کلان‌شهر نامیده می‌شود.

(۳) با گسترش حومه‌های پیرامونی، به تدریج به منطقه مادر شهری تبدیل شده است.

(۴) در نتیجه گسترش دو مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی پدید آمده است.

۲۷- با استفاده از کدام قابلیت سامانه اطلاعات جغرافیایی، می‌توان «نقشه کاربری زمین» تولید کرد؟

- (۱) دسترسی سریع به حجم زیاد اطلاعات
- (۲) ارتباطات متعدد پدیده‌ها با یکدیگر
- (۳) جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف
- (۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی

۲۸- کدام گزینه از ویژگی‌های «برنامه توسعه روستایی» است؟

- (۱) تغییرات عملکردی در روستاها
- (۲) رونق کشاورزی مکانیزه
- (۳) توسعه خدمات گردشگری
- (۴) فعال کردن اقتصاد روستایی

۲۹- چرا در دامنه‌های پرشیب البرز شمالی، احتمال وقوع زمین‌لغزش وجود دارد؟

- (۱) بارش‌های شدید به سرعت جریان می‌یابند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند.
- (۲) مقدار نفوذ باران با تراکم درختان و گیاهان افزایش می‌یابد.
- (۳) عمل جمع‌آوری و تخلیه آب حاصل از بارش کاهش می‌یابد.
- (۴) ساخت پل‌هایی با پایه‌های زیاد، سرعت نفوذپذیری آب را افزایش می‌دهد.

۳۰- اختلاف زمانی دو شهر ۴۰ دقیقه است اگر طول جغرافیایی یکی از آنها هشتاد و دو و نیم درجه باشد کدام گزینه طول جغرافیایی شهری را نشان می‌دهد که به نصف النهار مبدا نزدیک‌تر است؟

(۱) ۷۲ و ۳۰	(۲) ۷۲ و ۵۰	(۳) ۹۲ و ۳۰	(۴) ۹۲ و ۵۰

۳۱- کدام یک از گزینه‌های زیر بیانگر سرانه فضای سبز یک شهر است، اگر مساحت کاربری فضای سبز آن ۴۵۰۰۰ مترمربع و جمعیت آن ۹۸۲۶ نفر باشد؟

(۱) ۴/۵۷ درصد	(۲) ۲۱/۸ درصد	(۳) ۲/۱۸ درصد	(۴) ۴۵/۷ درصد

۳۲- کدام گزینه در ارتباط با فرآیند فرسایش کاوشی در بیابان به درستی نوشته شده است ؟

- (۱) سرعت حرکت تپه های هلالی شکل به وسیله باد کنترل می شود .
- (۲) عمق چاله های بادی توسط سرعت وزش باد کنترل می شود.
- (۳) دامنه پر شیب یاردانگ ها در جهت وزش باد قرار گرفته است.
- (۴) دشت های ریگی حاصل عملکرد فرسایش آبی - بادی هستند.

۳۳- کدام عامل در تشدید شرایط بیابانی شدن مکان مشخص شده روی نقشه نقش مؤثری دارد؟

- (۱) استقرار مرکز پرفشار
- (۲) واقع شدن در پشت کوه ها
- (۳) دوری از منابع رطوبتی
- (۴) جریان آب سرد بنگوالا

۳۴- همه گزینه ها از ویژگی های برنامه آمایش سرزمین محسوب می شوند؛ به جز:

- (۱) بی توجهی به بعد مکانی در تصمیم گیری ها
- (۲) تمرکززدایی جمعیت از کلان شهرها
- (۳) مقابله با انباشت سرمایه در مناطق مرفه و برخوردار
- (۴) توجه به نیازهای حال و آینده در برنامه ریزی های عمرانی

۳۵- کدام گزینه از توان‌های نواحی کوهستانی نیست؟

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۴

۳

۲

۱

۳۶- کدام گزینه مهم‌ترین مزیت باد به‌عنوان عامل مولد انرژی است؟

(۲) در دسترس بودن

(۱) عدم تولید دی‌اکسید کربن

(۴) ارزان بودن

(۳) تبدیل آن به الکتریسیته

۳۷- باتوجه به تابلوی تصویر شده کدام گزینه باهدف برنامه‌ریزان شهری مغایرت دارد؟

(۲) آموزش زبان‌های محلی *

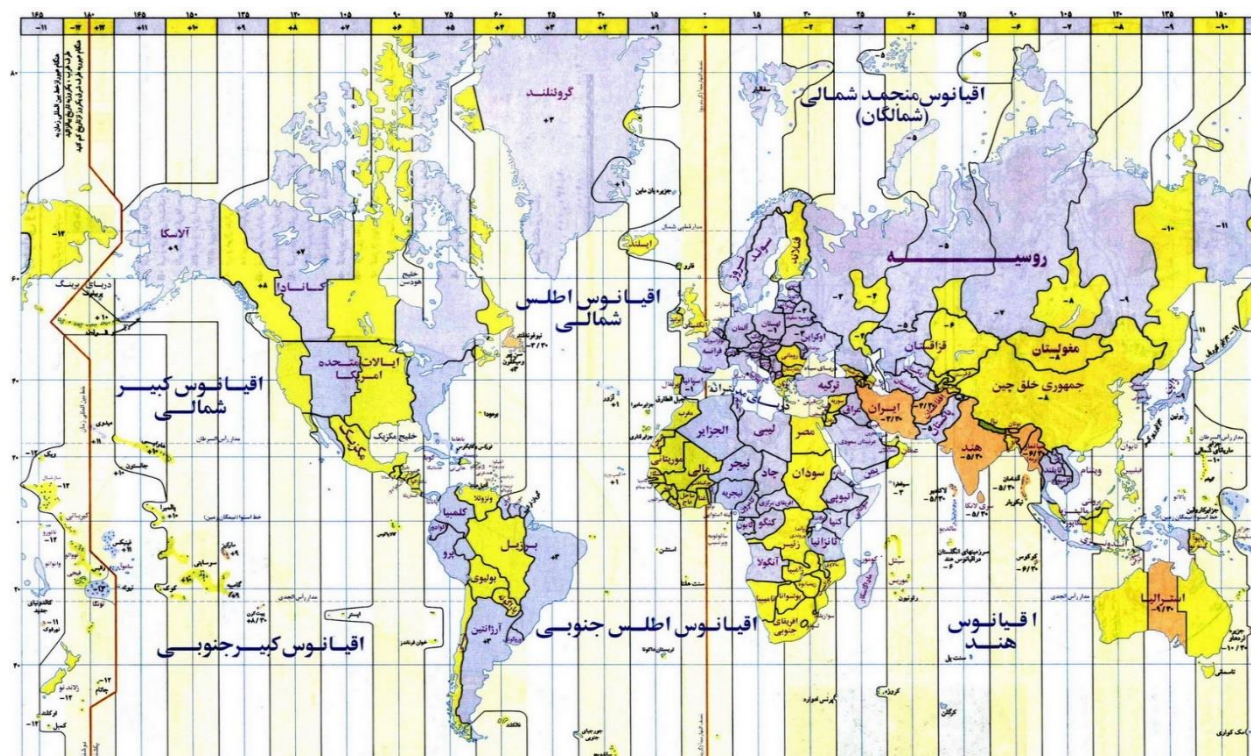
(۱) تنوع جغرافیایی زبان

(۴) تقویت هویت فرهنگی

(۳) رشد ارتباطات

۳۸- دو نفر از ژاپن می‌خواهند در ساعت ۶ صبح به ایالات متحده سفر نمایند . یکی از آن‌ها از طریق تنگه برینگ و دیگری از طریق تنگه مالاکا، کدام یک زودتر به مقصد می‌رسند ؟ چه ساعتی ؟

(۲) از طریق تنگه برینگ ، ساعت ۲۴

(۴) از طریق تنگه مالاکا ، ساعت ۲۴

(۱) از طریق تنگه مالاکا، ساعت ۱۵

(۳) از طریق تنگه برینگ، ساعت ۱۵

۳۹- تصاویر زیر مربوط به کدام از مناطق تحت حفاظت ایران هستند؟

(۲) آثار طبیعی ملی

(۱) پارک‌های ملی

(۴) پناهگاه حیات وحش

(۳) منطقه حفاظت شده

۴۰- کدام موارد راهکار مناسبی در جهت «حفاظت از نواحی زیستی مناطق مختلف کره زمین» به شمار می‌آید؟

- الف) کنترل فرآیند فرسایش خاک
ب) احداث انواع حفاظ‌های عمودی
ج) تدوین قوانین مربوط به گذران اوقات فراغت
د) زهکشی زمین‌های زراعی حوضه رود

۴) ب و د

۳) ج و د

۲) الف و ب

۱) الف و ج

41-Which option is the cause of« global warming»?

- 1) Melting of polar glaciers
- 2) Development of mechanized agriculture
- 3) Soil erosion
- 4) Destruction of forests

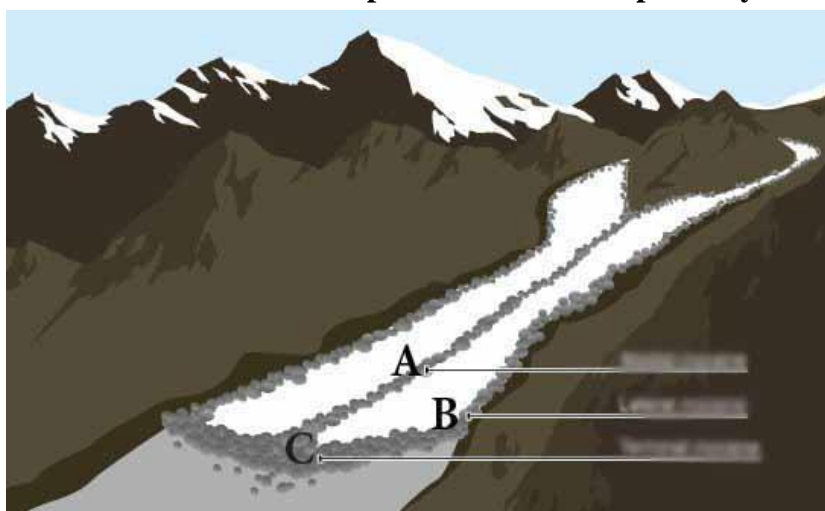
42-Which option causes the creation of the hottest spot on earth?

- 1) High evaporation
- 2) The shape of the mountains
- 3) Away from the waters
- 4) Proximity to the orbit of 23.5 degrees North

43- What is the best golden solution in the waste problem?

- 1) Bury the waste 2) Reuse 3) Recycle 4) Reduce

44-What type of moraine do each of the points A- B-C respectively show?

- 1) Terminal moraine- Medial moraine- Lateral moraine
- 2) Medial moraine- Lateral moraine- Terminal moraine
- 3) Lateral moraine- Terminal moraine- Medial moraine
- 4) Medial moraine- Terminal moraine- Lateral moraine

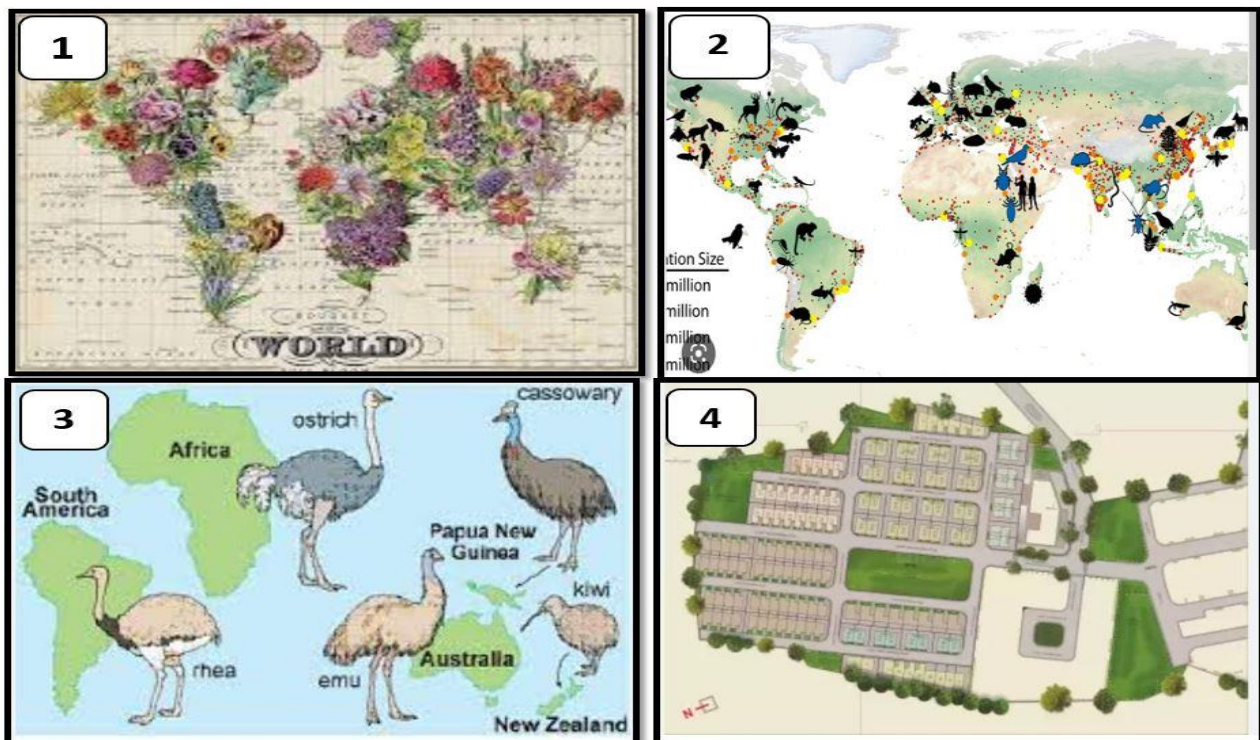
45-Which of the images below is not normal zoning?

1)3

2)4

3)1

4)2

46-All items are advantages of greenhouse cultivation except:

1) Destroying pest's

2) Protecting the environment

3) The cheapness of the product

4) Increase in exports

47-Which nature tourism attraction in Iran has maintained its stability with the participation of local people?

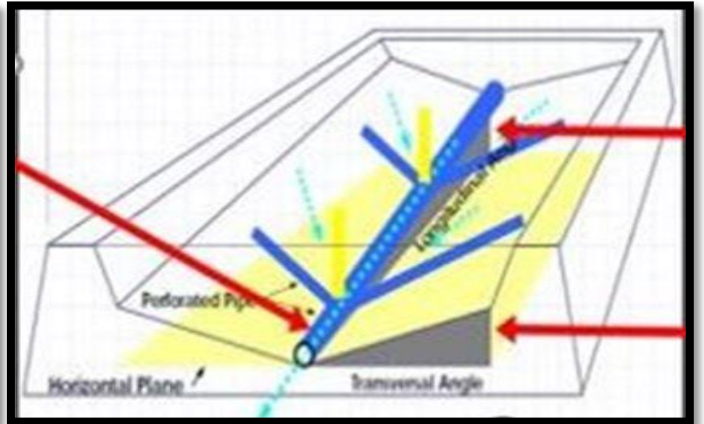
1)Badab Seurat travertine spring

2) Katilekhor Cave

3) Mangrove forests

4) Brazen mineral lagoon

48-In the following pictures, which problem is sought to be solved in waste management in rainy and humid areas?

- 1) Explosion prevention
- 3) Outbreak of disease

- 2) So water
- 4) Increase of animals

49-The country marked on the map supplies more than 26% of its electrical energy needs from which renewable source?

- 1) Geo thermal
- 2) Wind
- 3) Water
- 4)Green fuels

50-What is the important damage caused by excessive extraction of underground water tables?

- 1) Problems in water quality
- 2) Problems in water quantity
- 3) Ground subsidence
- 4) Structural damage